

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	458
Land:	Tyrkiet
Kilde:	Landinfo
Titel:	Respons: Tyrkia: Terrorlister med fargekoder
Udgivet:	14. august 2018
Optaget på baggrundsmaterialet:	5. november 2018

Respons

Tyrkia: Terrorlister med fargekoder

- Hva er tyrkiske myndigheters terrorliste?
- Hva betyr fargekodene?
- Hvem er på listene?

Bakgrunn

Tyrkiske myndigheter har definert en rekke grupper som terrororganisasjoner og bekjemper disse aktivt. Den kurdiske geriljagruppen PKK (Partîya Karkerên Kurdîstan) er én av disse gruppene, og har siden midten av 1980-tallet vært ansett som statens fremste fiende. Etter kuppforsøket i juli 2016 anklaget myndighetene tilhengere av predikanten Fethullah Gülen for å stå bak, og innledet en klappjakt på antatte gülenister.

Etter at myndighetene i 2015 anklaget ISIS for å stå bak flere bombeangrep forskjellige steder i landet, har også kampen mot denne gruppen blitt trappet opp. Det samme gjelder for al-Qaida. Begge disse gruppene er aktive aktører i den pågående krigen i nabolandet Syria.

Terrorlister

Det tyrkiske innenriksdepartementet har publisert fem lister med flere hundre navn på personer som er etterlyst for terrorvirksomhet (Aranan Terörist u.å.). Befolkningen oppfordres til å tipse myndighetene, enten ved politiet eller jandarma.¹

Listene inneholder fullt navn og fødested på de etterlyste, samt hvilken organisasjon de er beskyldt for å være medlem av. De har også en statuskategori som blir jevnlig oppdatert, der det fremgår om personene har blitt tatt, fortsatt er etterlyst eller om vedkommende er blitt drept. Den siste kategorien omtales som *etkisiz hale etirildi* på tyrkisk, et uttrykk myndighetene selv har oversatt til *disabled* på engelsk.

¹ Jandarma er den tyrkiske stavemåten for gendarmerie, og denne tyrkiske styrken har tilsvarende ansvarsområder som fransk gendarmerie, italiensk carabinieri, spansk guardia civil, osv. Styrken sorterer under hæren og har blant annet ansvaret for å bevokte landets grenseoverganger.

Hva betyr fargekodene?

Listene har forskjellige farger, som indikerer størrelsen på dusøren som utloves til dem som bidrar til at personene blir arrestert. Opplysninger om personer på den røde listen kan belønnes med opptil fire millioner lira, den blå listen kan gi opptil 1,5 millioner lira, grønn liste gir opptil én million lira, oransje liste 600 000 og den grå listen kan utløse belønning på opptil 300 000 lira.²

Hvem er på listene?

Veldig mange av personene på disse listene har vært etterlyst i årevis, som for eksempel de fungerende lederne for PKK, Cemil Bayik og Murat Karayılan. De holder til i Qandil-fjellene i Nord-Irak der PKK har sitt hovedkvarter og sine baser, og topper den røde listen. Fethullah Gülen er også på den røde listen, og det samme er Mihrac Ural, en beryktet alawi-separatist fra Hatay-provinsen med tilhold i Syria.

Det er fire personer på disse listene som ikke er født i Tyrkia; to oppgis å være født i Tyskland og en tredje i Frankrike, men de har alle tre tyrkiske navn. Landinfo er ikke kjent med hvilket statsborgerskap de har. Den fjerde personen er Saleh Muslim (stavet Müslüm på listen). Han er tidligere leder av PYD, den syriske grenen til PKK, og er syrisk statsborger.

Hvilke grupper er på listen?

Personene på listene er anklaget for å tilhøre følgende organisasjoner og grupper, som her er nevnt i den rekkefølgen de dukker opp på listene:

- PKK/KCK: Partîya Karkerên Kurdîstan/Koma Civakên Kurdistan, Det kurdiske arbeiderpartiet/Unionen av kurdiske samfunn. KCK er en paraplyorganisasjon som de forskjellige PKK-avdelingene er deler av. Dette inkluderer PYD i Syria, PJAK i Iran og PÇDK i Irak.
- FETÖ/PDY: Fethullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması, Den fethullistiske terrororganisasjonen/Den parallelle statsstrukturen. Dette er de offisielle betegnelsene tyrkiske myndigheter bruker på Gülen-bevegelsen.
- DEAŞ: Den tyrkiske formen av Daesh, den arabiske forkortelsen på ISIS, al-Dawla al-islamiyya fi al-‘iraq wa-bilad al-sham, Den islamske staten i Irak og de syriske landene.
- DHKP/C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi, Folkets revolusjonære frigjøringsparti/Front, tidligere kjent som Devrimci Sol eller Dev Sol, er en ytterliggående marxist-leninistisk terrorgruppe som var mest aktiv på 1990-tallet (McHugh u.å.).
- MLKP: Marksist Leninist Komünist Partisi, Det marxist-leninistiske kommunistpartiet er en sammenslutning av fire små kommunistgrupper. De er aktive i de kurdiske områdene i Syria og Irak, der de slåss sammen med PKK (MLKP u.å.).

² Per 13. august 2018 tilsvarer 100 000 lira 127 361 norske kroner. Den tyrkiske økonomien er i skrivende stund i store problemer, og det er usikkert om beløpene vil bli justert for å holde følge med inflasjonen.

- MKP: Maoist Komünist Partisi, Det maoistiske kommunistpartiet. Partiet arbeider sammen med PKK og andre ytterliggående tyrkiske venstregrupper i en væpnet kamp mot den tyrkiske staten (HDN 2016).
- THKP/C: Türkiye Halk Kultuluş Partisi-Cephesi, Det tyrkiske folkets frigjøringsparti-front. Partiet er oppløst, men Mihraç Ural er etterlyst som medlem av dette partiet. De har en aktiv nettside, dog mest med historisk innhold. Medlemmer av partiet ser ut til å befinne seg i Syria (THKP-C u.å.).
- TKİP: Türkiye Komünist İşçi Partisi, Det tyrkiske kommunistiske arbeiderparti. Lite, forbudt venstreekstremt parti, som ikke ser ut til å være veldig aktive lenger (TKİP u.å.).
- TKP/ML: Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist, Det tyrkiske kommunistpartiet/marxist-leninistene. Ytterliggående venstreparti med liten aktivitet. Tilstede i de kurdiske områdene av Syria (İKK u.å.).
- El Kaide: Den tyrkiske formen av al-Qaida. Terrororganisasjon som antas å ha celler i Tyrkia og som er tilstede i Syria.
- Hizbullah/İlim: Guds parti/İlim. Kurdisk militant islamistisk parti som var ledet av Hüseyin Velioğlu frem til han ble drept av tyrkisk politi i 2000. Partiet ser på PKK som en fiende, og har tidligere ofte kjempet mot dem. Personer med bakgrunn fra Hizbullah dannet partiet Hüda Par i 2012 – det er et lovlig parti, og eksisterer fremdeles (Kurt 2015, s. 47).
- Devrimci Karargâh: Revolusjonær løsning. Denne ytterliggående venstregruppen opererer i de kurdiske områdene i Syria i tett samarbeid med YPG/PYD (The Carter Center 2017).
- İslami Hareket Örgütü: Den islamske bevegelsens organisasjon. En liten gruppe etablert i Batman i 1986, skal ha blitt trent av Iran (Rubin 2012, s. 59–60).
- Tevhid-Selam Kudüs Ordusu: Enhet-fred Jerusalems hær. En liten gruppe stiftet på 1980-tallet, inspirert av de iranske Quds (Jerusalem)-brigadene (WAI 2018, s. 6).
- BÖG/DKP: Birleşik Özgürlük Güçleri, De forente frihetsstyrkene. Dette er en samling mindre venstreorienterte grupper som opererer sammen med PKK i det nordlige Syria.

Listene etter farge

Rød liste består av 137 navn:

- a. PKK/KCK: 90
- b. FETÖ/PDY: 10
- c. DHKP/C: 9
- d. MLKP: 9
- e. MKP: 6
- f. DEAŞ: 6
- g. TKP/ML: 2
- h. Hizbullah: 2

Respons Tyrkia: Terrorlister med fargekoder

- i. El Kaide: 1
- j. Devrimci Karargâh: 1
- k. THKP/C: 1

Blå liste består av 82 navn:

- a. DEAŞ: 24
- b. PKK/KCK: 20
- c. FETÖ/PDY: 14
- d. MLKP: 4
- e. MKP: 3
- f. TKP/ML: 3
- g. DHKP/C: 3
- h. Hizbullah: 3
- i. El Kaide: 2
- j. DKP/BÖG: 1
- k. Tevhid-Selam Kudüs Ordusu: 1

Grønn liste består av 86 navn:

- a. PKK/KCK: 45
- b. DEAŞ: 12
- c. DHKP/C: 12
- d. FETÖ/PDY: 10
- e. El Kaide: 2
- f. Hizbullah: 2
- g. DKP/BÖG: 1
- h. TKP/ML: 1
- i. MLKP: 1

Orange liste består av 76 navn:

- a. PKK/KCK: 45
- b. FETÖ/PDY: 10
- c. El Kaide: 6
- d. DEAŞ: 5

- e. TKİP: 4
- f. MLKP: 2
- g. DHKP/C: 1
- h. Hizbullah: 1
- i. Tevhid-Selam Kudüs Ordusu: 1
- j. İslami Hareket Örgütü: 1

Grå liste inneholder hele 532 navn:

- a. PKK/KCK: 476
- b. FETÖ/PDY: 27
- c. DEAŞ: 16
- d. DHKP/C: 8
- e. Hizbullah: 4

Andre etterlyste

Listene som er omtalt i denne responsen er ikke en samlet oversikt over alle etterlyste i Tyrkia, snarere er de en oversikt over de personene myndighetene er villige til å betale dusør for å få opplysninger om. En rekke personer er etterlyst uten å havne på disse listene, som er dominert av personer myndighetene anklager for å være medlemmer av PKK.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Aranan Terörist (u.å.). *Terör arananlar [Terror-ettersøkte]*. Ankara: Aranan Terörist. Tilgjengelig fra <http://www.terorarananlar.pol.tr/Sayfalar/default.aspx> [lastet ned 20. juli 2018]

Respons Tyrkia: Terrorlister med fargekoder

- HDN, dvs. Hürriyet Daily News (2016, 4. april). Newly-formed PKK initiative to target Turkish cities, conduct political propaganda: Report. HDN. Tilgjengelig fra <http://www.hurriyetdailynews.com/newly-formed-pkk-initiative-to-target-turkish-cities-conduct-political-propaganda-report-97276> [lastet ned 20. juli 2018]
- İKK, dvs. İşçi-Köylü-Kurtuluşu (u.å.). TKP/ML. S.l.: İKK. Tilgjengelig fra <http://ikk-online.org/> [lastet ned 20. juli 2018]
- Kurt, Mehmet (2015). *Kurdish Hizbullah in Turkey*. London: Pluto Press 2015
- McHugh, Richard (u.å.). *Revolutionary People's Liberation Party/Front*. London: Encyclopædia Britannica. Tilgjengelig fra <https://www.britannica.com/topic/Revolutionary-Peoples-Liberation-Party-Front> [Lastet ned 20. juli 2018]
- MLKP (u.å.). *For the victory of the revolution, long live the MLKP*. S.l.: MLKP. Tilgjengelig fra [http://www.mlkp-info.org/?kategori=1012&Who we are?](http://www.mlkp-info.org/?kategori=1012&Who_we_are?) [lastet ned 20. juli 2018]
- Rubin, Barry (2012). *Revolutionaries and reformers; Contemporary Islamist movements in the Middle East*. New York: SUNY Press.
- The Carter Center (2017, 27. februar). *Foreign volunteers for the Syrian Kurdish forces*. Atlanta: The Carter Center. Tilgjengelig fra https://www.cartercenter.org/resources/pdfs/peace/conflict_resolution/syria-conflict/foreign-volunteers-for-syrian-kurdish-forces-2017.02.23.pdf [Lastet ned 20. juli 2018]
- THKP-C, dvs. Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi (u.å.). *Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi*. S.l.: THKP-C. Tilgjengelig fra <https://thkp-c.com/> [lastet ned 20. juli 2018]
- TKİP, dvs. Türkiye Komünist İşçi Partisi (u.å.). *Türkiye Komünist İşçi Partisi*. S.l.: TKİP. Tilgjengelig fra <http://www.tkip.org/index.php?id=2> [lastet ned 23. juli 2018]
- WAI, dvs. World Almanac of Islamism (2018, 27. april). *Turkey*. Washington D.C.: The American Foreign Policy Council. Tilgjengelig fra <http://almanac.afpc.org/sites/almanac.afpc.org/files/Turkey%202018%20Website.pdf> [lastet ned 23. juli 2018]

© Landinfo 2018

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.